

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Poenostavljena različica izbranih členov iz Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov *:

Povzetek uvoda:

Vlade držav članic Sveta Evrope si prizadevajo za mir in večjo enotnost, ki temeljita na človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah.

S to konvencijo so se odločile storiti prve korake k uveljavljanju mnogih pravic, vsebovanih v Splošni deklaraciji človekovih pravic.

1. člen – Obveznost spoštovanja človekovih pravic

Države morajo zagotoviti, da ima vsak pravice, določene v tej konvenciji.

2. člen – Pravica do življenja

Imaš pravico do življenja.

3. člen – Prepoved mučenja

Nihče te nima nikoli pravice prizadeti ali mučiti. Celo v priporu je treba spoštovati tvoje človeško dostojanstvo.

4. člen - Prepoved suženjstva in prisilnega dela

Prepovedano je, da s tabo ravnajo kot s sužnjem ali da ti naložijo prisilno delo.

5. člen – Pravica do svobode in varnosti

Imaš pravico do prostosti.

Če te zaprejo, imaš pravico vedeti zakaj.

Če so ti vzeli prostost, imaš pravico, da ti kmalu sodijo ali pa te do sojenja izpustijo na prostost.

6. člen – Pravica do poštenega sojenja

Imaš pravico do poštenega sojenja pred nepristanskim in neodvisnim sodnikom. Če si obtožen kaznivega dejanja, si nedolžen, dokler ti ne dokažejo krivde. Pravico imaš, da ti pomaga odvetnik, in če si reven, ti ga mora plačati država.

* Ta dokument je pripravil Direktorat za komunikacije. Poenostavljena različica Konvencije za izobraževalne namene se zgleduje po poenostavljeni različici Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki jo je objavila Amnesty International. Edina besedila, ki imajo pravno veljavo, so uradno objavljena besedila Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter njenih protokolov.

7. člen – Ni kazni brez zakona

Ne moreš biti obsojen za kaznivo dejanje, če ni bilo zakona, ki si ga s tem prekršil.

8. člen – Pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja

Pravico imaš, da spoštujejo tvoje zasebno in družinsko življenje, tvoj dom in dopisovanje.

9. člen - Svoboda mišljenja, vesti in vere

Imaš pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi. Pravico imaš doma in v javnosti izražati svojo vero in jo tudi spremeniti, če to želiš.

10. člen – Svoboda govora

Pravico imaš, da odgovorno poveš in napišeš, kar misliš, da obveščaš druge in sprejemaš sporočila.
Ta pravica vključuje tudi svobodo tiska.

11. člen - Svoboda zbiranja in združevanja

Pravico imaš sodelovati na mirnih zborovanjih ter ustanavljati društva in sindikate ali se vanje vključiti.

12. člen - Pravica do poroke

Pravico se imaš poročiti in imeti družino.

13. člen - Pravica do učinkovitega pravnega sredstva

Če so kršene tvoje pravice, se lahko uradno pritožiš na sodišče ali drugim javnim organom.

14. člen – Prepoved diskriminacije

Te pravice imaš ne glede na barvo tvoje kože, spol, jezik, politično ali versko prepričanje ali poreklo.

15. člen - Začasna omejitev pravic med izrednim stanjem

Med vojno ali ob drugi splošni nevarnosti lahko vlada ukrepa proti tvojim pravicam, vendar le če je to res potrebno. Celo v takih primerih pa vas na primer državni organi ne smejo mučiti ali svojevoljno ubiti.

16. člen - Omejitev politične dejavnosti tujcev

Države lahko omejijo politično dejavnost tujcev, čeprav bi bilo to v nasprotju z 10., 11. ali 14. členom.

17. člen – Prepoved zlorabe pravic

Ničesar v tej konvenciji ni mogoče uporabiti tako, da bi škodovalo pravicam in svoboščinam po tej konvenciji.

18. člen - Omejitev uporabe omejenih pravic

Večino pravic v tej konvenciji je mogoče omejiti s splošnim zakonom, ki velja za vse. Take omejitve so dovoljene le, če so res nujno potrebne.

19. – 51. člen

Ti členi pojasnjujejo, kako deluje

Evropsko sodišče za človekove pravice.

34. člen - Posamezne zahteve za obravnavo

Če je ena od držav članic kršila tvoje pravice iz te konvencije, bi se moral najprej pritožiti vsem pristojnim organom v državi. Če s tem ne dosežeš svoje pravice, se lahko pritožiš neposredno na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu.

52. člen - Poizvedbe generalnega sekretarja

Na zahtevo generalnega sekretarja Sveta Evrope mora vsaka država pojasniti, kako s svojim notranjim pravom varuje pravice iz te konvencije.

1. člen Protokola št. 1 - Varstvo lastnine

Pravico imaš imeti svojo lastnino in uporabljati svoje premoženje.

2. člen Protokola št. 1 - Pravica do izobrazbe

Pravico imaš hoditi v šolo.

3. člen Protokola št. 1 – Pravica do svobodnih volitev

Pravico imaš voliti vlado svoje države s tajnim glasovanjem.

2. člen Protokola št. 4 - Svoboda gibanja

Če si zakonito v državi, imaš v njej pravico iti, kamor želiš in živeti, kjer želiš.

1. člen Protokola št. 6 - Odprava smrtne kazni

Država te ne sme obsoditi na smrt ali izvršiti smrtne kazni.

2. člen Protokola št. 7 – Pravica do pritožbe v kazenskih zadevah

Če se bil obsojen za storitev kaznivega dejanja, se lahko pritožiš na višje sodišče.

3. člen Protokola št. 7 – Pravica do odškodnine v primeru sodne pomote

Če si bil obsojen za kaznivo dejanje in se izkaže, da si bil nedolžen, imaš pravico do odškodnine.

1. člen Protokola št. 12 – Splošna prepoved diskriminacije

Organi oblasti te ne smejo obravnavati drugače od drugih na primer zaradi tvoje barve kože, spola, jezika, političnega ali verskega prepričanja ali porekla.